

[Baunsgaard.]

Jeg finder dog anledning til lige at gøre opmærksom på, hvordan den nuværende regel virker, for det er oprigtig talt en smule ejendommeligt at bemærke den omhu, de ærede medlemmer hr. Harald Nielsen og hr. Poul Sørensen lægger for dagen for at understrege de uheldige ting, der kan være i den nuværende valglov, disse små mærkværdigheder, der kan forekomme rundt omkring, medens man tilsyneladende fuldstændig accepterer den omstændighed, at stemmer afgivet på et parti kan betyde et mandat til et parti af en helt modsat opfattelse. Jeg må måske minde om, at venstre i dag sidder inde med et mandat på stemmer, der er afgivet på retsforbundet. Det er muligt, at venstre finder det i sin orden; jeg gør det oprigtig talt ikke. Sådan virker valglovens spærreregulering, og den har også i sin tid bevirket, at stemmer afgivet på de uafhængige betød en kommunist i folketinget. Nu kan man mene om de to partier, hvad man vil, men det har næppe været meningen, da de folk i Århus stemte på de uafhængige. Derfor må jeg sige, at det forekommer mig ærlig talt ejendommeligt, at man nærer en sådan omhu for forskellige små mærkværdigheder i valgloven, men fuldstændig accepterer sådanne resultater.

Det ærede medlem hr. Per Hækkerup sagde rigtigt — og det har jeg ikke noget imod at understrege — at det er det radikale venstre, der gennem mig i udvalget særlig har arbejdet for den foreslåede lempelse. Man kan så indvende, at den ikke helt vil afskaffe de urimeligheder, jeg har nævnt; men det udtrykker jo heller ikke det radikale venstres principielle stilling. Vi har imidlertid den opfattelse, at den nu foreslåede lempelse af spærrereglen, hvorefter ca. 48 000 stemmer i hele landet mod hidtil 60 000 i hvert fald vil give et mandat, er at foretrække, når vi ikke kan få gennemført vor rent principielle indstilling: at stemmer til et mandat skulle give et mandat. Man kan sige, at en vis urimelighed stadig vil bestå, og det indrømmer jeg, men der er dog særlige ting, som gør denne form mere tiltalende for mig, idet jeg finder, at en procentregel som den foreslåede, 2 pct. af de afgivne stemmer, også ud fra en almindelig betragtning er heldigere end et eller andet tilfældigt tal nævnt i valgloven.

Så er der endvidere den ændring, som går ud på, at hvis man opnår et antal stemmer svarende til, hvad der gennemsnitligt kræves til et kredsmandat i 2 af de 3 valgområder, landet er opdelt i, får man andel i tillægsmandater. Hidtil har man skullet have det gennemsnitlige tal for et kredsmandat i alle 3 områder. Det er muligt, at det ærede medlem hr. Per Hækkerup har ret i, at det ikke betyder nogen væsentlig lettelse — det er svært at afgøre — men det kan ikke afvises, at der f. eks. kunne tænkes et parti med en ikke helt ubetydelig tilslutning i distrikterne uden for hovedstadsområdet, men uden en tilsvarende tilslutning i hovedstadsområdet. Jeg tør ikke afvise, at noget sådant kunne ske. Det er også en lettelse, og jeg tager den altså for det, den er: en lempelse i valgloven i retning af det, som vi finder mere rimeligt.

Jeg noterede mig, at det ærede medlem hr. Poul Sørensen gentagne gange med nogen indignation i stemmen slog fast, at dette var altså en indrømmelse til de små partier, og jeg forstod, at det ærede medlem er imod at gøre indrømmelser til små partier. Det kan man jo tage til efterretning, og det gør jeg også. Jeg tager det som en indrømmelse til det rigtige i det radikale venstres synspunkt, og jeg forstår, at det er det ærede medlem hr. Poul Sørensen inderligt imod at skabe sådanne forhold, at en rimelig tilslutning i befolkningen til et synspunkt får repræsentation i tinget. Dér ser vi altså forskelligt på det, og det forbavser mig ikke, at denne forskel stærkest blev understreget af det ærede medlem hr. Poul Sørensen; sådan har det ofte været mellem radikale og konservative — og jeg har intet at indvende derimod.

Jeg lagde med interesse mærke til, at det ærede medlem hr. Poul Sørensen sagde, at der også var medlemmer i det konservative parti, som havde en anden opfattelse. Jeg minder om, at jeg ved første behandling kunne citere en leder i Dagens Nyheder, hvori der gjordes opmærksom på, at spærrregelens rimelighed aldrig var blevet accepteret af befolkningen. Jeg tror, det er rigtigt, og jeg er egentlig glad for, at der i befolkningen er så stor forståelse af demokratiets principper, at man med rette kan skrive sådan i Dagens Nyheder.